

Nemcev pa le 1 milijon in 922.946, to je, Slovani plačujejo Nemcem šole, da ti svoje otroke laže izobrazujejo, Slovanom pa težave delajo, jih na stran tiščijo in ponemóujejo. Še hujše razmere so pri gimnazijah in realkah. Tukaj se nemštvo prav šopiri. V Pragi, na primer, je komaj $\frac{1}{5}$ vsega prebivalstva nemška, vendar imajo Nemci 7, Čehi pa samo 4 gimnazije in realke. V celi deželi je samo 14 srednjih českih šol zraven 21 nemških. Goropadne so razmere na Moravskem, kjer prebiva 1 milijon in 471.254 Slovanov, zraven 525.645 Nemcev. Vkljub temu imajo Slovani samo 4 realke in gimnazije in 2 meščanski šoli, Nemci pa 15 gimnazij in realk; meščanskih šol pa 23. V Šleziji so Slovani najbolj na slabem. Tolikim krivičnostim nasproti zahtevajo Čehi, da se število šol in razredov, potem plača tako uravna, da kakor število českega in nemškega prebivalstva kaže, da je prav in pravično. — Slovenci smo Čehom precej podobni, vsaj kolikor zadeva žalostno in nesrečno stran naše zgodovine. Tudi nam je se boriti za enakopravnost slovenščine v javnem življenju, v šolah, pri sodnijah in političnih uradih. Tudi mi se vzdigujemo iz groba 1000letne narodne in politične smrti, to pa od leta do leta živahneje in krepkeje. Slovenščina nam mora dobiti mesto, ki jej po §. 19. gre, v uradih in šolah. V ljudskih šolah se mora podučevati v materinščini vseskozi na Slovenskem. Na gimnazijah, realkah ne moremo potrebovati profesorjev in ravnateljev slovenščine nezmožnih. Nemški profesorji naj se prestavijo k Nemcem, a slovenski naj se vrnejo domov. To moramo tirjati in dognati. Pravico do tega imamo v postavi od svitlega cesarja podpisani, jo moramo postavno tirjati, dokler je ne dobimo. In to hočemo po zgledu vrlih Čehov storiti tudi mi Slovenci!“ — Taki glasi se čujejo zdaj povsod. Konec mora biti tiranstvu, po katerem nas, kakor je Turek kristjane mučil zaradi vere, nemčurstvo muči zaradi jezika maternega! Ko imamo svoje, kar nam gré, bomo radi se učili na pravem mestu in o pravem času tudi tujih jezikov, vsaj tudi Slovenec vé, da „kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš, al pred vsem moramo imeti svoje, da ne bomo tlačani tujcu na naši lastni zemlji.

Mnogovrstne novice.

* *Pridelovanje piva v Avstriji.* V celi Avstriji je 1878. leta 2352 pivovaren pridelalo 11 milijonov in 323.444 hektolitrov piva, ki so plačale 21 milijonov in 41.631 gold. davka. Dobro obložene so! Na Kranjskem je 8 pivovarn naredilo 33.423 hektolitrov piva, za kar so plačale davka 73.481 gold. Od tega pridelanega piva pride na vsacega prebivalca po 7 litrov ali pa 15 krajc. davka. Več kakor Kranjska ste pridelala piva Štajarska in Koroška. Štajarska 550.942 hektolitrov, Koroška pa 113.964 hektolitrov. Davka za to je plačala Štajarska 1 milijon in 196.740 gold., Koroška pa 223.531 gold.

* *Vlada srbska* je določila, da se po novem letu pošiljajo časniki in knjige brezplačno po vseh srbskih poštah. S tem je pokazala majhna Srbija, kako mar jej je za razvitek književstva in pouk svojega ljudstva in s tem dala drugim državam lep izgled.

Naši dopisi.

V Gorici 4. jan. 1880. — Najbolje je pri nas novo leto začel presvetli cesar; podaril je 200 gold. društvu katol. gospà za napravo odgojilnice. — Novega leta dan nam je prinesel tudi veselo novico,

da je profesor tukajšnega gimnazija g. Franc Hafner postal direktor c. k. gimnazija v Paznu. Novi ravnatelj je naš domačin iz Sežane. Služil je veliko let v Celji, kjer ga imajo še danes v dobrem spominu. Tudi Gorica ga bode močno pogrešala. — Že pred novim letom je prišel tukaj na svetlo prvi zvezek novega mesečnika „Cvetje z vrtov sv. Frančiška“, polen mikavnega, podučnega in spodbudnega gradiva. Naročnikov šteje dozdej že nad tri tisoč. — Majlingova (katoliška) tiskarna, v kateri se tiskajo „L' Eco del Litorale“, „Soča“ in „Cvetje“, imenuje se od novega leta naprej „Sv. Jilarija tiskarna“ („Tipografia Ilariana“). Sv. Jilar — Hilarius — mučenec Oglejski, je patron naše prvostolne cerkve in mesta Gorice. Dokler je izhajal „Goriciano“, imeli smo tudi četrto tiskarno v Gorici. Ko so pa bili naši „iredentarčki“ razkropljeni, ustavila se je ta „tipografija nazionale“. Zdaj jo mislijo spet oživiti — pod drugim imenom in bode se v njej tiskal „L' Isonzo“, če popred za sušico ne pogine. Povikšal je namreč naročnino; zaradi tega mu odpade polovica naročnikov. — Umrli je zapisnikar in vodja deželne pisarnice g. Fr. Pollencig.

Kojnice na Štajarskem 4. jan. (*Telegram „Novicam“*.) Danes je umrl prečastiti gospod Jožef Virk, tudi bralcem „Novic“ v prejšnjih letih priljubljeni pisatelj.

Na Radečah 4. jan. (*Naša volitev*.) Včerajšnja volitev državnega poslanca princa Ernesta Windischgrätza izvršila se je po 50 volilcih našega okraja enoglasno. Sijajni ta izid pričakovali smo uže za gotovo po izidu prvotnih volitev, ki so se vršile popolno brez opozicije. O nasprotnikih ni bilo ne duha ne sluha; nemčurska stranka se nikjer ni upala na dan. Izvoljeni so bili poprejšnji volilni možje — vsi pošteni domoljubi. Volitev poslanca včeraj se je zato vršila v najlepšem redu. Volilni možje prihajali so tako vestno, da je od 51 mož došlo jih 50, samo eden je izostal; bolj oddaljeni so uže dan poprej bili tukaj. Ako pomislimo, da nekateri imajo prav daleč do nas, in da v taki hudi zimi potovati ni šala, pripoznati moramo radostni, kako se narod naš zaveda imenitnega posla, ki mu je v roke položen pri volitvah. Zato čast in hvala takim možakom! Omeniti pa moram tudi to, da je c. kr. vladni komisar gosp. Schwarz hvalevredno, nepristransko vodil volitev. Centralni volilni odbor v Ljubljani pa iz sijajnega izida naše volitve, kakor tudi volitve v Trebnjem in Kočevji očitno vidi, da narod naš zaupljivo posluša njegove nasvete in se strogo po njih ravna. In tako Dolenjci zdaj mirno pričakujemo, da nam bode naš državni poslanec svetli princ, združen z našimi družimi poslanci, v marsikakem oziru na pomoč.

Trebnje 4. jan. (*Naša volitev*.) Včerajšnji dan nam ostane v živem spominu; vreden je, s zlatimi črkami vpisan biti v zgodovini narodnega gibanja zraven 24. in 30. junija preteklega leta, ko so naši kmečki in meščanski volilci povzdignili svoj odločilni glas, da nečejo več služiti strankarskim namenom ljubljanskih kazinarjev, da so národní in da si hočejo narodne, to je, le svoje možé izbrati, ki jih imajo zastopati v državnem zboru. Dolenjci so se ta dan skazali zavedne možake. Kakor imajo vrli Gorenjci svojega slavnega zastopnika grofa Hohenwarta na Dunaji, na katerega ime sme vsak Avstrijan ponosen biti, tako imamo tudi Dolenjci zdaj odličnega zastopnika, moža, ki je popolnoma naš, kakor se je sam izrekel, kneza imenitnega stanu, čegar predniki so iz stare naše slovenske korenine, ki se ponašati smejo svoje slave, kar so storili v ljutih bojih ne le za našo deželo, ampak za celo cesarstvo. Da bode potomec te zgodovinsko-slavne družine dika in krepka podpora na dvoru naših presvitlih vla-

darjev in cele habsburške dinestije, tega ne dvomim, a da bode nam branil tudi naše narodne pravice, smo prepričani. Porok so nam njegove lastne besede, ki niso besede kakoga omahljivega kruborbca, — porok nam je pa tudi veljava naših izkušenih rodoljubov pri centralnem volilnem odboru, ki so nam ga nasvetovali. Zato smo mu dali vse svoje glasove.

Lep dan je bil včeraj; nenavadno huda zima je odnehala; ogrevalo nas je prijazno solnce. Že na jutro so se zbirali volilci trebansko-žužemberskega okraja. Ob 3/4 10. se podá vrsta svetških in duhovenskih mož v trebanjski grad, da izberó državnega poslanca namesto prezgodaj nam umrlega, blagega grufa Barbo-ta. Bili so veči del stari, uže od prejšnjih volitev poznani možje, katerih misli smo lahko uganili, a med njimi je bilo tudi nekoliko nepoznanih obrzov, katerih na tem potu še nismo videli dozdej. Da-si smo bili naše narodne zmage uže prej zagotavljeni, vendar nas je nekaka skrb navdajala o izidu volitve, ker je bila tudi med nekaterimi narodnjaki nekaka omahljivost zastran osebe, kateri naj bi se dalo častno zaupanje državnega poslanca. Če tudi so si bili v tem edini, da dajo svoje glasove narodnjaku, vendar so imeli nekateri pomisljike, ali bi se upognili nasvetu volilnega odbora in bi od njega priporočenega kandidata volili, ali pasetrmasto držali svojega mnenja in razcepili glasove. Ker je naš narod vreden, preziranemu biti od svojih med njim živečih, toda potujčenih grajščakov, ki so bili večinoma vseskozi sovražni njegovemu jeziku, njegovim šegam in dokaj tudi verskemu prepričanju, zato se nekaterim, sicer poštenim rodoljubom zameriti ne more, da so hoteli samovlastno postopati, a sprevideli so, kako hude nasledke bi utegnili imeti tak razdor in premagalo jih je prepričanje, da centralni odbor v Ljubljani mora uže vedeti, koga priporoča. Zato so se zedinili še o pravem času. Točno po 10. uri se volitev prične; vodil jo je okrajni glavar g. Ekel sam, prav nepristransko in hvalevredno. Naši volilci se niso čisto nič terorizirali, kakor se je godilo večkrat pri prejšnjih volitvah. Volitev se je prav mirno vršila, — ni bilo slišati družega glasú, kakor: princ Ernest Windischgrätz, ki je bil od vseh 40 volilcev enoglasno izvoljen.

Očividno veselje z nekakim ponosom se je bralo na licih volilcev, ko so se uže ob pol 12. uri vrnili nazaj. „Ga uže imamo, ni ga odpadnika med nami — so radostno odzdravljali — vse glasove dali smo knezu Ernestu Windischgrätzu; on je naš poslanec!“

Navdušeno so se zbrali svetni volilci v gostilnici našega narodnega župana g. Tomšiča, čegar spretna postrežba je navdušenost povzdigovala; dabovni volilci, kateri so bili prav vsi prišli, če tudi nekateri prav od daleč, katerih tudi sobotni dan ni zadržal, pa so bili povabljeni k gostoljubnemu in občeljubljenemu gospodu dekanu.

Ko smo po obedu bili vsi volilci skupaj, kraljevalo je občno veselje in vsestransko zabavanje, kakoršnega ne pomnimo pri nobenih volitvah. Okrajni glavar gosp. Ekel sam je počastil volilce pri gosp. županu, kjer je bil prisrčno sprejet. Navdušenost je na vrhunec prikipela pri vstopu gosp. okrajnega glavarja, pri napitnici na Njih Veličanstvo našega presvitlega cesarja, vso habsburško hišo in na namestnika Njih svetlosti, ki je tako nepristransko vodil volitev. — Zastopnik vladni se je danes zopet osebno sam prepričal zvestobe in udanosti naroda našega, ki je vedno krepak steber Avstrije.

Da smo sijajni izid volitve tudi od drugih volilnih okrajev uže prej izvedeli po telegrafu, vnelo se je tem bolj naše veselje. V našem okraju so se volitve, razen

treh, vsi volilci vdeležili in kakor rečeno, volili enoglasno. Izostal je le eden zaradi bolezni, fužinski vodja v Dvoru in Kočevar Fink, gosp. Mausar, tudi Kočevar, volil je z nami.

Iz Ljubljane. — Novo leto se je pri nas z jako veselo dogodbo pričelo. Ne le, da je bil od narodnega volilnega odbora volilcem trebanskega, radeškega in kočevskega okraja priporočani kandidat — Ernest princ Windischgrätz — za državnega poslanca izvoljen, temveč izvoljen je bil na vseh 3 voliščih enoglasno — v Radečah namreč z vsemi 50, v Trebnjem z vsemi 40 in v Kočevji z vsemi 23 glasovi. Zmaga narodnih naših volilcev pri tej volitvi je bila tako gotova, da si nasprotna nam stranka še z nobenim svojim privržencem ni upala na dan, s tem pa je pred svetom izpričala, da na zemlji slovenski, če je volitev naroda prosta, brez agitacij birokratiških, nemčurija nima nobenega teréna več. Zato slava vrlim Dolenjcem! Kako radostno je to soglasno volitev tudi sprejel plemeniti princ Windischgrätz, kaže naš list na drugem mestu.

— (Iz seje družbe kmetijske 4. dne t. m.) Predsedoval je gospod baron Karol Wurzbach in pričujoči so bili odborniki: gospodje dr. Ahačić, Jerič, Lasnik, Mur-nik, dr. Poklukar, Robič, Seunig, Witschl, pl. dr. Maks Wurzbach in Brus kot zapisnikar; poročevalce je bil tajnik dr. Jan. Bleiweis. — Ker je to prva seja bila novega leta, pozdravlja predsednik pričujoče gospode, se jim zahvaluje za njihov trud v preteklem letu na korist domačemu kmetijstvu, povdarja lepo složnost odborovo v vsem njegovem delovanju, ki ne pozná nobenega strancarstva, in željo izreka, da bi vse to ostalo tudi v novem letu tako, kakor je bilo v starem. Odbor odzdravlja prijazni pozdrav z navdušenimi živio-klici gospodu predsedniku in se mu zahvaluje za neutrudljivo in skušeno vodstvo družbe, katere cilj je, pospeševati napredek domačega kmetijstva, kolikor je mogoče.

Potem je tajnik dr. Bleiweis pričel poročati o predmetih današnje seje. Prvi je bil sklep, da se gosp. Lapajnu izroči darilo gosp. viteza Schneid-Treuenfeldskega za rokopis popularne knjižice in to preblagemu daritelju naznani, — rokopis takoj v natis dá in knjižica v majhnem, ročnem formatu v toliko stoternih iztisih natisne, kolikor ima odbor državne podpore za izdavanje poučnih knjig na razpolaganje in da se s tem denarjem pokrijejo stroški še posebej tiskanih 700 iztisov P. Kozlerjevega poduka: „Kako umno napravljati vodnjake.“ Ker pa pouk „o umni napravi vodnjakov“ in „kako naj posestniki majnih kmetijstev kmetujejo, da umno kmetujejo“, utegne dobro služiti tudi kmetovalcem primorskim, doljno štajarskim in koroškim, se bodo po predlogu dr. Poklukarjevem vprašale tudi dotične kmetijske družbe: ali ne bi hotele tudi one za majhno povračilo stroškov posebnih iztisov obeh brošuric si naročiti. — Dopis sl. ministerstva kmetijstva, da še za letošnje leto dovoli plačo gosp. Tomažu Hitzu, da ostane voditelj sirarskih zádrug na Kranjskem in Goriškem, je bil po dogovoru z Goriško kmetijsko družbo radostno naznanje vzet. (Konec prih.)

— (Kmetovalci, ki želijo ruskega lanu), se opominjajo, naj se podvizajo s svojim naročilom v pisarnici kmetijske družbe.

— (Iz seje močvirskega odbora 29. dec.), pri kateri je predsedoval gosp. dr. Josip Kosler in so bili pričujoči sledeči odborniki: gospodje Babnik, Bavdek, Borštnik, Gams, Knez, Kotnik, Korče, Lasnik, Peruzzi, Potočnik, Šenk in Tomec, je došlo „Novicam“ sledeče poročilo: Razpravljalo se je 9 toček. Pri prvi točki se je zapisnik zadnje seje, ki je vsem udom znan, brez braoja potrdil. Potem je sledilo poročilo prvomestnika. Naznanil je, da sta gospoda inženirja Klemenčič in Karol

Potočnik, prvi 12 in drugi 18 načrtov predložila, ki so bili odbornikom na ogled razporejeni. Gosp. predsednik naznanja, da je odbor do sedaj od vlade prejel 1648 gold. 46 kr. Ta denar se je obrnil: a) za izdelovanje in trebljenje sledečih vodnih kanalov: za Zornico 312 gold. 3 krajc., — za Škofelco 141 gold. 5 kr., — za Cedov graben 342 gold. 48 kr., — za Orelov graben 58 gold. 70 kr., — za Farjovec 247 gold. 60 kr. in za Tujaco 185 gold. 97 kr.; — b) za razne druge stroške 505 gold. 74 krajc., skupaj se je tedaj potrosilo 1793 gold. 57 kr., tedaj 145 gold. 11 kr. več kakor denarja prejelo. Predlog gosp. prvomestnika, naj se vlada naprosi, za daljne potrebščine ukazati 3000 gold., se enoglasno odobri. Dalje gospod prvomestnik poroča, da se je zadnji čas za obdelovanje močvirja zgodilo vse, kar koli je bilo mogoče in da se je posebno 10.025 sežnjev grabnov na novo izkopal ali pa iztrebilo. Odbor vzame to poročilo na znauje. — Načrt o izpeljavi rova, ki bi osuševal doljsko-borovniško močvirje, se po poročilu g. Borštника enoglasno odobruje. — Potem je sledil načrt o napravi črtežev za popolno odpeljevanje močvirskih vod. O tej zadevi poročal je gosp. Peruzzi; po obširni debati, katere so se vdeležili gospodje dr. Kozler, Potočnik in Tomec, se enoglasno potrdi predlog gosp. Kotnika, naj se vsi načrti, katere sta predložila gori imenovana inženirja izvedencu gosp. Podhajskega na Dunaj pošljejo, da on o tej zadevi izreče svoje mnenje. — Nasvet, da naj se najme za uredovanje odborove registrature pisar, se enoglasno za potrebnega priznava in g. prvosednik pooblastuje, za to delo sposobnega pisarja najeti. — Prošnja občine preserske in borovniške za izpeljavo ceste od Podpeči čez Bistro loko do Dolzega grabna se odobri. — O zadevi prosilnega pisma cestnega odbora ljubljanskega, da bi se izkopavanju kantonske ceste poleg Cornovca v okom prišlo, o kateri gosp. župan Knez poroča, se volijo gospodje Peruzzi, Lasnik in Knez, da to reč dalje preiskujejo in v prvi odborovi seji poročajo. — Za preglednika konečnega računa se volita gospoda Bavdek in Tomec. — Zadaja točka so bili nasveti posameznih odbornikov. Po nasvetu gosp. prvomestnika se dovoli 120 gld. za odborove uradniške potrebščine. Predlog gosp. Borštника, naj se vlada naprosi, da so pisma močvirskega odbora poštnine prosta, se enoglasno sprejme. — S tem je bila seja končana.

— (Iz seje deželne odbora 3. januarija.) Oddaja priprege in hrane za odgonce odgonsko-postajske občine Velike Lašče za leto 1880. je bila potrjena; — sklenilo se je, deželni vladi na dotični dopis odgovoriti, da se deželni odbor ne more spuščati v razpravo zaradi odveze ribških pravic, ampak da naj ostane ta stvar kakor je zdaj, a da naj vlada skrbi za to, da se ribštvo bolje uredi in da bi se za povzdigo ribštva vpeljala prostovoljna ribška društva; — deželnemu šolskemu svetu se odgovori, da deželni odbor pritrdi mesečni remuneraciji 25 gold. za pomočnega učitelja v Hotiču, in da se neki učiteljski vdovi daje 130 gold. milostne penzije na leto in njenima otrokoma po 30 gold. odgojne podpore.

— (Deželne dobrodelne naprave v letu 1879.) V oskrbi in ozdravljanji je bilo bolnikov in bolnic v bolnišnici 3536, v blaznici 263, v porodišnici (169 mater in 153 otrok) 322, skupaj 4121. Odpadlo jih je po izstopu ali smrti v bolnici 3209, v blaznici 138, v porodišnici (159 mater in 150 otrok) 309, skupaj 3656. Koncem leta 1879. jih je tedaj ostalo 465, in sicer v bolnici 227, v blaznici 125, v porodišnici (10 mater in 3 otrok) 13. Število bolnikov in bolnic leta 1879. je znašalo 4121, tedaj proti predlanskemu številu (3783) več za 336.

— Gosp. Jakob Hren, c. k. državni pravdnik v Novomestu, ki je bil pri zadnji volitvi državnega poslanca od več strani trebanskega okraja za kandidata priporočan, pa se je na ljubo pri volitvah potrebni disciplini kandidaturi prostovoljno odpovedal, pride za svetnika k c. kr. deželni sodnji v Celovec, na njegovo mesto pa gosp. Jos. Grdešič, dozda c. k. državnega pravdnika namestnik v Ljubljani. — Zanimiva naključba je bila to, da isti dan je „Wien. Zeit.“ objavila imenovanje gosp. Hrena za svetnika pri c. k. deželni sodnji celovski, ko je bil princ Windischgrätz na Dolenjskem izvoljen za državnega poslanca.

— (Božičnici katol. rokodelskega društva), ena (rok. pomočnikov) na novega leta večer, druga (rok. učencev) na večer sv. 3 kraljev, ste se letos zopet prav lepo izvršili. Prihodnjič kaj več povemo o teh društvenih veselicah.

— (Samostan naših Uršulink) je zadela velika žalost. Po kratki pljučni bolezni je umrla mu občespoštovana prednica gospá mati Jozefa Strus. Lep sprevod v soboto popoldne je kazal, kako priljubljena je bila ranjka našim mestjanom.

— (Prisrčno zahvalo) izrekamo za tako mnogostransko blago sočutje v bolezni in pa o smrti preljubljene prednice, čast. gospé M. Marije Jozefe Strus in prelepo se zahvaljujemo vsem dotičnim za tako mnogobrojno vdeležbo in podarjenje mnogih krasnih vencev o pogrebu.

Žalujejo Uršulinke.

— (Bratovsko sočutje za stradajoče Istrijane) se kaže res tudi pri nas povsod. Celo 1. in 2. konferenca družbe sv. Vincencija ste svojo zbirko nabrano za tukajšnje ubožne v znesku 25 gld. blagovoljno prepustili za isterske stradajoče.

— (Goveje kuge) ni več na Kranjskem. Po preteku 3 mesecev in pol je nehala. Zato oklicuje danes c. k. deželna vlada, da so po celi deželi zopet odprti sejmi in je preklicano vse drugo, kar je bilo zaradi kuge zapovedano.

— (V štacuno s specerijskim blagom blizo Ljubljane) se vzame za učenca fant, ki je čez 14 let star, zdrav, in slovenski in nemški brati in pisati zna. Ker ima ta štacuna živahno kupčijo in je sicer hiša jako poštena in pobožna, se morejo stariši zanesti, da pride njih sin v dobre roké. Več pové vredništvo „Novic“.

— (Pobirki iz časnikov.) „Laibacher Tagblatt“, ki je patent na to vzela, da njegovi patroni, večinoma ces. kralj. uradniki, delajo nemir v deželi in svoje privržence hujskajo z umazaním orožjem zoper narodne može in še posebno duhovnike, je v svojem vabilu na naročbo med drugim celi program razkril, kako bode postopal zopet v letošnjem letu. Naj damo iz te njegove objave le nekoliko vrstic na znanje. „Mi bodemo — tako piše — se krepko upirali onemu navalu vladoblepnih farjev in feudalnih „Vaterlandovih“ vitezov, kateri, pod pretvezo, da branijo narodne pravice, nadarjeni slovenski narod za podnožje osebné častilakomnosti ponižujejo“. — Se ve da domačim iznevernikom in tujim pritepencem hudo dé, da je judovska klika tudi v naši deželi ob vse poštenje prišla, in da zato jim nobeno sredstvo ni preumazano, v obraz pljuvati možem, ki se bojujejo za pravice naroda svojega! — Nova „Presse“ ima tako „modrega“ dopisnika v Ljubljani, da vidi travo rasti, kateremu se pa zmerom to primeri, da, če dvakrat zine, se trikrat zlaže. Tako ta modrijan o zadnjih volitvah na Dolenjskem svetu poroča, da je grof Hohenwart „razpor“ med „staro- in mladoslovenci“ s tem poravnal, da jim je „nad obema strankama stoječega“ princa Ernesta Windischgrätza za kandidata nasvetoval, in da je pred razglasom te kandidature „oče“ Bleiweis imel z deželnim predsednikom vitezom Kalino dolgo konfe-

renco. — To vse je res preneumno, da bi smešno bilo, in „Vaterland“ pravo trdi, pisoc, da taka poročila so „an den hochwohlweisen Bürgermeister von Saardam erinnernde Capriolen“.

Razglas živinorejcem o prodaji goved.

C. k. kmetijska družba kranjska bode 17. dne tega meseca dopoldne ob 9. uri začeni v Ljubljani na dvo-rišči gostilnice „zum Baierischen Hof“ na Dunajski cesti blizo kolodvora po očitni dražbi prodajala iz državne subvencije nakupljenih kakih 8 juncev (bikov) in par junic čistega muriškega (štajarskega sivega) plemena.

Živina se postavi na prodaj za polovico tiste cene, za katero jo je družba kmetijska kupila, in se prodá tistemu, kdor največ za-njo dá, proti temu, da jo 1) koj plača in 2) se po pismu zaveže, da jo najmanj dve leti za pleme v deželi obdrži, zato se k tej dražbi pripuščajo samo kranjski živinorejci.

Kdor tedaj tako živino kupi, je dve leti ne sme iz svojih rok dati, če ni poprej podpisanega odbora o tem dovoljenja prosil in ga tudi dobil. Kdor bi se zo-per to zavezo pregrešil, mora družbi kmetijski povrniti toliko denarja, za kolikor je on živino ceneje kupil, kakor je družba kmetijska za-njo dala. Tudi mora ne-mudoma naznaniti podpisanemu odboru, če mu je kupljena živina kakor koli poginila, da družba vé, koliko subvencijske živine je in kje je za pleme v deželi naši izpostavljena.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 7. januarija 1880.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Novo leto ni iz rok vlade še ničesa prineslo narodom, kar se jim je obetal o shodu držav-nega zbora, da se povrne toliko potrebni notranji mir v notranjstvu Avstrije. V zadovoljstvu narodov leži glavni nálog avstrijske vlade, al o tem obziru dosihmal vlada ni še nič storila: grof Taaffe je še zmerom „Fabijs cunctator“. Ravno pravnost narodov vres-ničiti, to je prvo, s čem bi vlada pokazala, da jo je resna volja, zadovoljiti narode, in lahko bi to brez daljnega odlašanja storila zato, ker ima v §. 19. ustavno na-slombo. Naj pogumno preseka ta gordiški voz ne gledé na centralistične germanizatorje, ne na Poljake, ki zmerom gonijo svojo sebično politiko!

O česki spomenici se zdaj sliši, da vlada hoče se-stavitii poverjenstvo, ki bode presojeval spomenico, in da temu poverjenstvu bode minister dr. Pražak pred-sednik. Pod takim predsedstvom upati je povoljne rešitve.

Rudolfovo železnico, ki je do lani uže 41 milijo-nov gold. požrla državnega denarja, je z novim le-tom vlada vzela v svojo upravo.

Iz Zagreba. — Nj. veličanstvo je potrdilo novo iz-volitev preč. kanonika dr. Račkega za predsednika jugoslovanske akademije.

Špansko. — 30. dec. t. l. je neki hudodelec Gon-zales strelil na kralja in kraljico, pa k sreči niko-gar zadel. Atentati na vladarja so zdaj na dnevnem redu, — žalostna znamja časa.

Velečastiti volilci radeškega, trebanjskega in kočevskega okraja!

Ko je podpisani odbor po volitvah lanskega leta 1. dne julija od Vas slovó jemal, po-nosen Vaše slavne zmage, je zahvali svoji za izvrstno lepo slogo, s katero ste izvršili volitev, dodal prošnjo, da, ako se zopet drugi pot obrnemo do Vas, zaupljivo sprejmite nasvèt naš, ki ni-koli nima družega pred očmi, nego blagor mile naše domovine.

In ta naša prošnja je po vse odmev našla v srcih Vaših: izid volitve 3. dne t. m., pri kateri ste po našem nasvetu vsi trije okraji slovenskih občin, pa tudi nemških v Kočevji, eno-glasno volili princa Ernesta Windischgrätza, je tako sijajin, da takošnega dosihmal ni-mamo še zabilježenega v listinah volitev na Kranjskem.

Bodite uverjeni, da, kakor so sedanje naše politiške razmere, si niste mogli boljega za-stopnika v državnem zboru izbrati, kakor je svetli gospod Ernest princ Windischgrätz, ves naš po programu svojem.

Sprejmite tedaj prisrčno zahvalo za neomahljivo zaupanje, ki ste ga zopet dejansko razodeli podpisanemu volilnemu odboru. Slava Vam!

Ob enem pa sprejmite zahvalo odličnega Svojega poslanca, ki jo po meni Vam, vele-častiti volilci, z Dunaja pošilja tako-le se glasečo:

„Takó častno mi od okraja radeškega, trebanjskega in kočevskega izročeno državno poslan-stvo radostno sprejemem. Prosim Vas, gospod doktor, blagovolite mojim volilcem sporočiti prisrčno mojo zahvalo in dodati jim zagotovilo, da me ta volitev tem več veseli, ker me je za svojega zastop-nika izbral narod, čegar gêslo je v soglasji z mojim: „vse za vero, dom in cesarja.“

Ernest princ Windischgrätz.

V svesti smo si, da bode srcu Vašemu dobro délo to odkritosrčno zagotovilo Vašega se-danjega zastopnika, ki hoče po vse tisto pot hoditi, kakor jo je hodil preblagi naš pokojnik grof Josip Barbo.

V Ljubljani 6. januarija 1880.

Za narodni volilni odbor:
Dr. Jan. Bleiweis.